

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Кафедра менеджменту та адміністрування

Л.С. Вербовська

Управління змінами та енергетичний перехід

**Методичні вказівки до виконання
курсної роботи**

**Івано-Франківськ
2025**

УДК 005:339.91(075.8)

ББК 65.298я73

В - 47

Рецензент:

Полянська А.С. д.е.н., професор, завідувач. кафедри менеджменту і адміністрування

*Рекомендовано методичною радою університету
(протокол № 18/1 від 18.12. 2025 р.)*

Л.С. Вербовська

В-47 Управління змінами та енергетичний перехід. Методичні вказівки до виконання курсової роботи. Івано - Франківськ: ІФНТУНГ, 2025. 21 с.

МВ – 02070855 – 30035 - 2025

Методичні вказівки призначені для використання студентами в процесі виконання курсової роботи з дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід». У рекомендаціях визначено послідовність роботи над структурними розділами курсової роботи з урахуванням сучасних викликів енергетичної трансформації, декарбонізації економіки, цифровізації та післявоєнної відбудови енергетичної інфраструктури. Запропоновано орієнтовний перелік тем курсових робіт, що поєднують проблематику менеджменту змін та енергетичного переходу, наведено рекомендований зміст роботи, вимоги до оформлення, порядок підготовки та захисту, а також подано перелік актуальних наукових, нормативних і аналітичних джерел з питань управління змінами, енергетичної політики, відновлюваної енергетики, ESG-трансформації та сталого розвитку.

Методичні вказівки рекомендовані для студентів спеціальності D3 «Менеджмент» та спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у сфері управління організаційними змінами в умовах енергетичного переходу, нестабільного зовнішнього середовища та інтеграції до європейського енергетичного простору. Виконання курсової роботи забезпечує набуття практичних навичок дослідження, аналізу та оцінки діяльності організацій і енергетичних підприємств, діагностики їх готовності до трансформацій, обґрунтування необхідності змін з урахуванням вимог декарбонізації та енергетичної безпеки, розроблення проєктів змін (change-roadmap), формування ефективних команд і структур управління змінами, орієнтованих на підвищення стійкості, інноваційності та ефективності функціонування організацій в умовах енергетичної трансформації та сталого розвитку.

©Вербовська Л.С.
© ІФНТУНГ, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП

1 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ПОРЯДКУ ЇЇ ВИКОНАННЯ

2 ПЕРЕЛІК ПРИБЛИЗНИХ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПЕРЕХІД»

3 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ НАВЧАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ

4 ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

6 КЕРІВНИЦТВО, ОЦІНКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВИХ РОБІТ

7 ПРИБЛИЗНИЙ ПЛАН КУРСОВОЇ РОБОТИ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Управління змінами (англ. change management) – один із важливих науково-практичних напрямків створення і використання сучасних управлінських технологій постійної адаптації соціально-економічних систем різних категорій і сфер діяльності до динамічних змін у політичних, економічних, фінансових, технологічних, юридичних і т. д. складових середовища їх існування та функціонування.

Теоретичні знання, а також практичні навички та вміння з дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід» мають концентруватися на ключових напрямках, які студенти повинні опанувати в процесі виконання курсової роботи з урахуванням сучасних викликів декарбонізації, енергетичної безпеки, цифровізації та інтеграції до європейського енергетичного простору:

- управління процесом організаційних змін та змін, пов'язаних з енергетичним переходом, що передбачає комплексну розробку стратегій трансформації, планів впровадження енергоефективних рішень, переходу до відновлюваних джерел енергії, а також планів дій щодо керівництва імплементацією обґрунтованих і запроєктованих змін (організація, мотивація, координація і контроль реалізації змін персоналом організації в умовах енергетичної трансформації);

- здатність надавати підтримку собі та іншим (керівникам, колегам, підлеглим) у процесі управління змінами та енергетичним переходом шляхом ідентифікації ефективних інструментів адаптації персоналу до технологічних, організаційних та екологічних трансформацій, підтримки окремих працівників, робочих груп і всього персоналу організації в умовах впровадження енергоефективних технологій, декарбонізації та цифровізації;

- формування навичок аналітичної оцінки готовності організацій до енергетичного переходу, включаючи діагностику внутрішнього середовища, аналіз ризиків енергетичної трансформації, визначення потреб у структурних змінах та обґрунтування доцільності впровадження інноваційних управлінських і технологічних рішень;

- розроблення проєктів змін (change-roadmap) з урахуванням принципів сталого розвитку, ESG-підходів, енергоефективності та підвищення стійкості організацій в умовах нестабільного зовнішнього середовища, воєнних викликів та післявоєнної відбудови.

У зв'язку з цим основні напрями тематики виконання студентами курсової роботи з дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід» спрямовані на засвоєння теоретичних засад і формування практичних навичок управлінської діяльності менеджера щодо ефективного управління цільовими організаційними змінами та трансформаційними процесами, пов'язаними з енергетичним переходом, підвищенням енергетичної стійкості, конкурентоспроможності та сталого розвитку організацій різних сфер діяльності.

1 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ПОРЯДКУ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Курсову роботу виконують та оформляють згідно з цими методичними вказівками на основі виданого завдання, яке студент повинен отримати від

викладача після закінчення перших двох змістовних модулів робочої програми дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід».

Зміст курсової роботи має відповідати змісту навчальної програми з дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід», переліку рекомендованих тем і сформульованих керівником роботи завдань.

Курсова робота має носити теоретично-науковий або практично-прикладний характер, відповідати сучасному науково-теоретичному рівню розвитку знань про управління змінами в організаціях, ґрунтуватись на фактичних матеріалах і дослідженнях, проведених студентом в тій чи іншій організації, установі чи підприємстві.

У процесі виконання курсової роботи студенти зобов'язані користуватись вітчизняними та іноземними літературними джерелами, оригінальними виданнями з питань загального менеджменту та менеджменту змін, останніми публікаціями в періодичній пресі, пошуковими системами мережі Internet т.п. При цьому категорично забороняється використання готових розробок за темою курсової роботи, розміщених на сайтах мережі.

У процесі виконання окремих розділів курсової роботи можуть бути використані комп'ютерні технології збору, збереження, обробки та інтерпретації результатів дослідження, діагностичних тестів, підготовки текстових і розрахункових матеріалів.

Курсову роботу з дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід» виконують з дотриманням таких етапів:

- ознайомлення із запропонованим переліком тем, вибір теми і об'єкта досліджень та отримання погодженого керівником завдання;
- ознайомлення з методичними вказівками щодо порядку і вимог до виконання роботи;
- розробка і погодження з керівником плану роботи, змісту та програми досліджень, пошук і підбір необхідної літератури;
- розробка (при необхідності) методики та інструментарію досліджень;
- планування та проведення спостережень і досліджень;
- обробка, аналіз, інтерпретація та оцінювання результатів проведених спостережень і досліджень;
- формулювання висновків і рекомендацій;
- оформлення матеріалів курсової роботи та надання її для перевірки керівникові;
- публічний захист курсової роботи.

2 ПЕРЕЛІК ПРИБЛИЗНИХ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПЕРЕХІД

Перелік тем і приклади формулювання завдань курсових робіт за напрямками дисципліни «Управління змінами та енергетичний перехід», які можуть бути використані в процесі спільного вибору викладачем і студентом напрямку і теми курсової роботи наведено нижче.

Тематика курсових робіт

1. Розробка моделі управління змінами в енергетичному секторі України.
2. Інтеграція моделей Kotter та ADKAR в управлінні трансформаціями.
3. Управління змінами в умовах BANI-середовища.

4. Методологія оцінки готовності енергетичних підприємств до декарбонізації.
5. Розробка індикаторів ефективності управління енергетичним переходом.
6. Стратегія трансформації енергетичної компанії в умовах Green Deal.
7. Управління портфелем змін у великих енергетичних корпораціях.
8. Change-менеджмент у процесі інтеграції до ENTSO-E.
9. Розробка change-roadmap для підприємства енергетичної галузі.
10. Управління опором персоналу під час декарбонізації бізнесу.
11. Управління трансформацією енергосистеми України в умовах війни.
12. Розробка моделі енергетичної стійкості регіону.
13. Управління ризиками відновлення критичної інфраструктури.
14. ESG-трансформація українських компаній в умовах євроінтеграції.
15. Інституційні механізми управління енергетичним переходом в Україні.
16. Цифрова трансформація енергетичних підприємств.
17. Smart-grids як фактор організаційних змін.
18. Використання AI в управлінні енергетичними системами.
19. Кібербезпека як складова change-стратегії енергокомпаній.
20. Інноваційні моделі розвитку ВДЕ в Україні.
21. Досвід Німеччини (Energiewende) та можливості його адаптації в Україні.
22. Порівняльний аналіз енергетичного переходу Польщі та України.
23. Інституційні механізми управління енергетичним переходом в ЄС.
24. Глобальні тренди декарбонізації та їх вплив на український бізнес.
25. Роль міжнародних організацій у трансформації енергетичного сектору України.

3 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ НАВЧАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ

Вступ. На основі вивчення самостійно відібраних і опрацьованих літературних джерел розкрити роль і значення ефективного управління організаційними змінами в загальному процесі менеджменту (1 ст.).

В розділі 1 необхідно розкрити «Теоретичні основи питання». Виконують загальний огляд теоретичних засад за темою, яка доручена для опрацювання в курсовій роботі. З цією метою проводять короткий аналітичний огляд вітчизняних та іноземних фахових літературних джерел, рекомендованих підручників і посібників, описаних в них теорій, методик, моделей, підходів та їх авторів. Слід коротко зазначити переваги і недоліки класичних теорій та результатів їх практичного використання (10 ст.).

Формулювання завдання. Формулюють завдання роботи і обґрунтовують вибір відповідної методики дослідження необхідності та доцільності організаційних змін з числа відомих. Вибрану методику коротко описують і готують необхідну для проведення дослідження документацію (анкети, тести, картки опитування, аналітичні таблиці і матриці, комп'ютерні програми тощо) (3 ст.).

В розділі 2 необхідно:

здійснити «Опис характеристик об'єкта дослідження». Наводять коротку характеристику об'єкта дослідження (підприємство, установа, організація:

департамент, управління, цех, підрозділ, робоча група тощо). Дають коротке пояснення причин проведення дослідження (2 ст.).

провести «Проведення дослідження». Згідно з обраною методикою виконують дослідження в організації чи її підрозділі, а потім – обробка, аналіз, інтерпретація та оцінка результатів (до 10 ст.).

В розділі 3 «Розробка рекомендацій» необхідно запропонувати рекомендації або/чи пропозиції. На основі самостійно інтерпретованих та оцінених результатів досліджень формулюються певні рекомендації з напрямків, цілей і завдань з удосконалення процесу функціонування організації чи її підрозділу, які можуть бути використані системою менеджменту чи її окремими функціонерами, а також виконання необхідних для цього змін в її рамках (до 10 ст.).

Висновки. Формулюють і обґрунтовують очікувані результати впровадження в роботу організації запропонованих автором змін і порядку їх впровадження (2 ст.).

4 ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу виконують на основі завдання, виданого керівником після вивчення змісту змістовних модулів дисципліни.

До завдань входять:

- тема курсової роботи;
- перелік питань, які необхідно вирішити в процесі виконання роботи;
- перелік літературних джерел, які потрібно опрацювати;
- графік виконання курсової роботи, час і місце консультацій (табл. 1.1)

Після перевірки керівником змісту курсової роботи, відповідності та якості виконання розділів, після внесення необхідних оправок і доповнень за результатами консультацій і порад викладача, студента допускають до її захисту.

Захист відбувається публічно з участю двох викладачів (лектор і асистент) в присутності інших студентів та викладачів кафедри за бажанням.

У процесі захисту звертають увагу на володіння студентом предметом дослідження, обізнаність рекомендованою літературою, знання додаткових літературних джерел, вміння логічно, послідовно розвинути і доказово обґрунтувати результати та власну інтерпретацію проведених досліджень, пов'язати причинно-наслідковим зв'язком сформульовані рекомендації та висновки.

За результатами захисту роботи викладачі виставляють диференційовану оцінку.

Таблиця 1.1 - Рекомендований графік виконання курсової роботи та консультацій

Зміст етапів виконання курсової роботи	Навчальні тижні														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Отримання погодженого керівником завдання на КР															
Ознайомлення з методичними вказівками щодо порядку і вимог до виконання КР															
Розробка і погодження з керівником плану роботи, програми досліджень, підбір необхідної літератури.															
Вступ			К												
Опис об'єкта досліджень і теоретичних основ					К										
Формулювання завдання, проведення досліджень, аналіз та інтерпретація результатів								К							
Розробка рекомендацій і висновків										К					
Оформлення курс. роботи та її надання для перевірки керівнику.															
Публічний захист															

К – контроль виконання розділу

5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Курсову роботу виконують в обсязі **35-40 сторінок** друкованого тексту на стандартних сторінках формату А4, оформлених згідно з чинними в країні та університеті стандартами.

Титульна сторінка і завдання на виконання курсової роботи повинні відповідати діючим в університеті стандартам.

Курсова робота повинна мати зміст із назвами розділів та вказаними сторінками.

При необхідності в текст включаються схеми, діаграми, розрахункові та ілюстративні таблиці, графіки, діаграми тощо..

Частина таких матеріалів за рішенням автора може бути оформлена у вигляді додатків.

До курсової роботи додають перелік опрацьованих і використаних джерел, який оформляють згідно вимог діючого стандарту.

На першій сторінці курсової роботи студент ставить свій підпис і здає роботу керівникові.

5.1 Загальне оформлення курсових робіт

Завершену і оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на титульній сторінці.

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Оформлюють на аркушах формату А4 (210x297 мм). Виконують друкованим способом на одному боці аркуша білого паперу. Роботу друкують через півтора інтервалу; або з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш ніж 1,8 мм. Текст курсової роботи слід друкувати, додержуючись таких розмірів берегів: верхній, лівий і нижній – не менше ніж 20 мм, правий – не менше ніж 10 мм. Кожен аркуш, окрім додатків, повинен мати основний напис. Відстань від рамки до меж тексту повинна бути: початок рядка – не менше 5 мм, кінець рядка – не менше 3 мм. Рядки не повинні заходити за рамку основного напису.

Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж усього друку. У КР мають бути чіткі, нерозпливчасті лінії, літери, цифри та інші знаки. Всі лінії, літери, цифри і знаки мають бути однаково чорними.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення друкованим способом. Виправлене має бути чорного кольору.

Незалежно від способу виконання курсової роботи повинна забезпечувати можливість виготовлення з неї копій належної якості способами репрографії і відповідати основним вимогам до документів, які підлягають мікрофільмуванню, згідно з чинними стандартами з репрографії та мікрографії.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви і наводити назви

організацій у перекладі на мову роботи, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.

Скорочення слів і словосполучень – відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Структурні елементи, «Зміст», «Вступ», «Висновки», «Перелік рекомендованих джерел» не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки структурних елементів і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів роботи слід починати з абзацного відступу та друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше ніж два рядки. Відстань між основами рядків заголовка, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

5.2 Нумерація сторінок

Сторінки КР слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Першою сторінкою є титульний аркуш встановленої форми, другою, третьою – завдання на виконання роботи встановленої форми, четвертою - зміст і т.д. Номер сторінки проставляють у правому нижньому куті аркуша у відведеному для цього місці. Перший номер проставляють на 4-ій сторінці.

Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи.

5.3 Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

Розділи, підрозділи слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті КР і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і т. д.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 і т. д.

5.4 Ілюстрації

Ілюстрації (рисунок, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті роботи.

Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

Таблиці, за необхідності, можуть бути перелічені у змісті з зазначенням їх номерів, назв (якщо вони є) та номерів сторінок, на яких вони розміщені.

Вимоги до тексту в таблицях: шрифт Times New Roman, розмір 12 пт, інтервал між рядками 1,0, відступи не допускаються.

5.6 Формули

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому їх згадано, посередині сторінки.

Вище і нижче від кожної формули або рівняння необхідно залишити не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад

«Відомо, що

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}}, \quad (1.1)$$

де M_1 , M_2 – математичне очікування; σ_1 , σ_2 – середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження.

Формули в курсовій роботі мають бути виконані у редакторі формул Microsoft Equation 3.0, графіки та діаграми – за допомогою редакторів Microsoft Excel або Microsoft Graph.

5.7 Оформлення посилань

У роботі необхідно зазначати посилання на кожне наведене визначення, цитування, запозичену думку, цифру, приклад з досвіду роботи тощо. Посилання повинні стосуватись, перш за все, останніх публікацій, наукових статей і тез, монографій, а також законодавчих та нормативно-правових документів, даних статистичних довідників і збірників.

Посилання на використані джерела можуть бути прямими або непрямими.

При прямому посиланні авторський текст подають в оригіналі (без змін і власної інтерпретації), виділивши його лапками, зазначивши прізвище автора, а також вказавши в квадратних дужках порядковий номер джерела за списком використаних джерел і сторінку, з якої цитується текст.

Наприклад: ... як зазначає американський спеціаліст з управління, віцепрезидент компанії “Емхард” Дж. Рідз “В управлінні інноваційним процесом немає нічого магічного, що обмежувало б його фірмами передової технології” [15,

с. 14].

При цитуванні допускається пропускати деякі слова, позначивши пропуск трьома крапками, якщо при цьому думка автора не спотворюється.

При непрямому посиланні авторський текст інтерпретують (тобто подають думку автора не дослівно), не виділяючи його лапками. При цьому, як і в попередньому випадку, зазначається прізвище автора, порядковий номер джерела і сторінка, з якої наводиться думка автора.

Наприклад: ... на думку американського спеціаліста з управління, віце-президента компанії "Емхард" Дж. Рідза не має об'єктивних і обґрунтованих обмежень щодо можливостей застосування фірмами компанії новітніх технологій [15, с. 14].

У роботі допускається використання одночасного посилання в одному реченні на кілька джерел, наприклад: ... у працях [1, 3, 6–8] автори одностайно переконують у необхідності ...

Якщо в роботі використовують матеріали, що представлені в електронній (недрукованій) формі, то при посиланні на них у квадратних дужках вказують лише порядковий номер джерела за списком використаних джерел (номер сторінки при цьому не вказують).

Книги

Один автор

Болотіна Н. Б. Трудове право України : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 352 с.

Два автори

Дерех З. Д., Заворницький О. Є. Експрес-курс з правил дорожнього руху. Київ : Арій, 2008. 216 с.

Три автори

Витязь О. Ю., Драганчук О. Т., Векерик В. І. Динаміка ріжучого типу в процесі буріння. Івано-Франківськ : Факел, 2007. 213 с.

Чотири автори

Проектування нафтопереробних і нафтохімічних підприємств / В. Л. Юшко, М. В. Бурмістр, С. М. Русанін, С. Г. Птіцин. Дніпро : УДХТУ, 2008. 511 с.

П'ять і більше авторів

Математичні методи в нафтогазовій геології : підручник / О. Є. Лозинський, В. О. Лозинський, Б. Й. Маєвський та ін. Івано-Франківськ : Факел : ІФТУНГ, 2008. 275 с.

Без автора

Українська література (до XX століття) : конспект лекцій, тестові завдання, цитати / упоряд. В. Г. Квітко. Київ : Слово, 2008. 303 с.

Багатотомні видання

Костін М. О., Шейкіна О. Г. Теоретичні основи електротехніки : підручник : у 3 т. Дніпро : Дніпропетр. нац. ун-т залізнич. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2006. Т. 1. 333 с.

Матеріали конференцій

Методи і засоби інноваційності процесу в закладах освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Черкаси, 24–25 квіт. 2008 р.). Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. 104 с.

Препринти

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т

пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт; 06-1).

Законодавчі та нормативні документи

Кодекс законів про працю України : станом на 22 квіт. 2008 р. Київ : Парламентське вид-во, 2008. 75 с.

Стандарти

ДСТУ ISO 7005-1:2005. Металеві фланці. Частина 1. Сталеві фланці (ISO 7005-1:1992, IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2008. 83 с.

Дисертації

Пилипів Л. Д. Зменшення енерговитратності трубопровідного транспорту нафти шляхом впливу на її реологічні властивості : дис. ... канд. техн. наук : 20.03.07. Івано-Франківськ, 2007. 205 с.

Автореферати дисертацій

Воевідко І. В. Розробка теоретичних основ і технічних засобів для підвищення точності проведення спрямованих свердловин : автореф. дис. ... д-ра техн. наук : 05.15.10. Івано-Франківськ, 2007. 30 с.

Бібліографічні покажчики

Олесь Гончар. Твори і публікації українською мовою, 1993–2007 : матеріали до бібліографії / уклад. В. М. Лой та ін. Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2008. 95 с.

Складові частини документа

Стаття з журналу

Тібері М. Бідність та нерівність у період глобалізації. Журнал європейської економіки. 2007. Т. 6, № 4. С. 372–404.

Стаття з газети

Рудницький Л. Слово, що серце стискає: образ Голодомору в українській літературі. Урядовий кур'єр. 2008. 13 черв. (№ 108). С. 18.

Частина книги або збірника

Крижанівський Є. І., Копей Б. В. Аналіз методів прогнозування ресурсу буринних труб та їх з'єднань. Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ : наук.-техн. зб. Івано-Франківськ, 1996. С. 3–30. (Серія «Нафтогазопромислове обладнання»; вип. 33).

Електронні ресурси (за ДСТУ 8302:2015 — обов'язково для сучасних робіт)

International Energy Agency. World Energy Outlook 2023. URL: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023> (дата звернення: 10.02.2026). Міністерство енергетики України. Офіційний сайт. URL: <https://mev.gov.ua> (дата звернення: 10.02.2026).

5.8 Оформлення додатків

Додатки слід оформлювати як продовження роботи на його наступних сторінках, розташовуючи в порядку появи посилань на них у тексті КР.

Кожний додаток необхідно починати з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток _» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д.

Один додаток позначають як додаток А.

Додатки повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Ілюстрації, таблиці, формули, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г. 3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А. 2 – друга таблиця додатка А; формула (А. 1) – перша формула додатка А.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А. 1, таблиця А. 1, формула (В. 1).

У посиланнях у тексті додатку на ілюстрації, таблиці рівняння рекомендується писати: «... на рисунку А. 2 ...», «... на рисунку А. 1 ...» – якщо рисунок єдиний у додатку А; «...в таблиці Б.3 ...», або «... в табл. Б.3 ...»; «... за формулою (В. 1) ...», «... у рівнянні (Г. 2) ...».

Доповідь студента на захист курсової роботи структурно складається з трьох частин:

– вступ – 1-2 хвилини (короткий зміст вступу в роботу – обґрунтування вибору теми, мета, завдання, методика дослідження тощо);

– інформація про виконану роботу – 2-3 хвилини (послідовно за розділами основної частини, – що автором самостійно здійснено, проаналізовано, розраховано тощо);

– повний виклад результатів дослідження, що складають предмет захисту – 2-3 хвилини (висновки, тобто зміст висновку роботи).

6 КЕРІВНИЦТВО, ОЦІНКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВИХ РОБІТ

Керівник курсової роботи призначається кафедрою. Усі питання, що пов'язані з виконанням роботи, вирішуються безпосередньо з керівником.

При виникненні будь-яких труднощів або неясностей в період виконання курсової роботи студент повинен отримати відповідну консультацію у керівника.

На початку навчального семестру, в якому виконується робота, студент складає та погоджує з керівником календарний план роботи і вказує в ньому дату закінчення кожного розділу окремо, та загальний термін закінчення роботи. Дотримання графіка є обов'язковим і враховується при остаточній оцінці виконання роботи.

Виконану курсову роботу необхідно здати на кафедру.

Курсова робота підлягає захисту у визначені терміни та відбувається у присутності комісії, що встановлюються кафедрою. При захисті та оцінці роботи враховуються актуальність теми, глибина та самостійність її розробки, вміння викладати та захищати свої позиції.

Якщо студент на захисті отримав незадовільну оцінку, повторний захист не допускається, студенту видають інша тема курсової роботи.

7 ПРИБЛИЗНИЙ ПЛАН КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тема: Діагностика культурних змін та енергетичного переходу в організації

Вступ

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні аспекти діагностики організаційної культури та управління змінами в умовах енергетичного переходу

1.1. Сутність організаційної культури в системі управління змінами та сталого розвитку

1.2. Типи організаційних культур та їх вплив на впровадження енергетичного переходу

1.3. Методичні підходи до діагностики організаційної культури в умовах цифрової та енергетичної трансформації

1.4. Концепція енергетичного переходу як об'єкт управління змінами на підприємстві

РОЗДІЛ 2. Діагностика організаційних змін та готовності до енергетичного переходу

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2. SWOT-аналіз підприємства з урахуванням викликів енергетичного переходу

2.3. PESTEL-аналіз зовнішнього середовища енергетичного переходу

2.4. Діагностика організаційної культури підприємства в контексті енергетичних змін

2.5. Оцінка енергетичної культури та енергоефективності підприємства

РОЗДІЛ 3. Розробка рекомендацій щодо управління культурними змінами та впровадження енергетичного переходу на підприємстві

3.1. Формування стратегії управління змінами в умовах енергетичного переходу

3.2. Модель трансформації організаційної культури для підтримки енергетичного переходу

3.3. Розробка дорожньої карти (Roadmap) енергетичного переходу підприємства

3.4. Управління опором персоналу до змін в умовах енергетичної трансформації

3.5. Економічна та соціально-екологічна ефективність впровадження змін

Висновки

Перелік використаних джерел

Додатки.

Додаток А
Приклад заповнення титульного аркуша курсової роботи

Міністерство освіти і науки України

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Кафедра Менеджменту і адміністрування

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни _____

Тема _____

Студент

(шифр) (підпис) (дата) (розшифрування підпису)

Керівник роботи

(посада) (підпис) (дата) (розшифрування підпису)

2026
(рік)

Додаток Б
Приклад заповнення завдання на курсову роботу

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут післядипломної освіти
Кафедра Менеджменту та адміністрування
Спеціальність Менеджмент
Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ
НА КУРСОВУ РОБОТУ

Студент (ка) _____

1. Тема роботи: _____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи:

3. Вихідні дані до роботи: _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань , що їх належить розробити)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

- 1.
- 2.
- 3.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітки
			виконано
			виконано
			виконано
			виконано

Студент _____
(Особистий підпис) (Розшифрування підпису)

Керівник роботи _____
(Особистий підпис) (Розшифрування підпису)

Додаток В
Приклад заповнення рамок
Основний напис на першій сторінці змісту

					КР.МНІмз –00.00.000 ПЗ				
Зм	Арк	№ докум.	Підп.	Дата	Тема курсової роботи	Літера		Лист	Листів
Розробив		ПБ					Н		3
Перевір.		ПБ				ІФНТУНГ МНІмз-25-1			
Реценз.									
Н. контр.									
Затверд.									

Додаток Д
Приклад оформлення обкладинки

